

Bilag.

Til Landstingsudvalget angaaende Forslag til Lov om Ændring i Lov Nr. 33 af 28. Februar 1927 om Oprettelse af Sønderjydsk Hypoteklaanefond.

Da det ærede Landstingsudvalg har ønsket en Udtalelse af mig angaaende ovennævnte Lovforslag, skal jeg tillade mig at bemærke:

Medens en Nedsættelse af Renten for et Laan i fast Ejendom ikke medfører nogen Art af privatretlige Retsvirkninger, som efterstaaende eller sideordnede Panthavere er berettiget til at faa Indflydelse paa, kan derimod en Forlængelse af Afdragstiden for Laan i fast Ejendom faa en ret væsentlig Indflydelse paa Efterpanthaveres og sideordnede Panthaveres privatretlige Stilling, se herved Tinglysningslovens § 40, 3die Stykke, om Ændring i Afdragsvilkaar i Modsætning til samme § 40's 5te Stykke, 2det Punktum, jfr. 6te Stykke, ligesom en saadan Forlængelse af Afdragstiden ogsaa kan faa Betydning for de med Debitor samhæftende solidariske Skyldnere. Og endelig vil en Ændring i det solidariske Ansvar, i dette Tilfælde en Forlængelse af dette, kunne faa Virkninger for de efter de solidariske Laan staaende Panthavere, jfr. Tinglysningslovens § 41, 3die Stykke.

Det er en Selvfølge, at en ny Lov ikke kan gribe ind i bestaaende privatretlige Forhold, i ovennævnte Panthaveres velerhvervede Rettigheder, uden samtidig fuldt ud at sikre disse mod ethvert af en saadan Indgriben følgende eventuelt Tab.

1. Det staar i Almindelighed en Pantekreditor frit for at give sin Debitor Henstand med Afdrags Erlæggelse, selv om der er efterstaaende Panthavere og disse i deres Pantebreve har betinget sig Oprykningsret, efterhaanden som foranstaaende Laan afdrages, se T. L. § 40, 3die Stykke, 3die Punkt. Staten kan saaledes ogsaa, som i ovenstaaende Lovforslag foreslaaet, tilstaa en Forlængelse af Laanetiden. Men Efterpanthaverne har den Ret, som man ikke ved nogen ny Lov kan berøve dem, at de, hvis de anser deres Interesser for truede ved en saadan Forlængelse, *kan* kræve det oprindelig fastsatte Afdrag, hvormed der gives Henstand, betalt til dem selv. Naturligvis vil de fleste Efterpanthavere faktisk ikke røre paa sig i Anledning af den ved Lovforslaget indrømmede Forlængelse af Laanetiden, saa længe de faar deres Afdrag og Renter i rette Tid; og hertil faar de jo en forøget Udsigt netop ved den af Lovforslaget fastsatte Ordning, med Lempelse i Afdrags- og Rentevilkaar. Men det er nødvendigt, at Debitorerne udtrykkelig gøres opmærksom paa, at de eventuelt maa være forberedt paa, at enkelte Efterpanthavere *kan* gøre Brug af denne Ret, og at Staten, hvis dette hænder, ikke paatager sig noget Ansvar eller nogen Forpligtelse til yderligere Hjelpeforanstaltninger i saadanne Tilfælde. Ligeledes bør Debitorerne udtrykkelig underkaste sig den Forlængelse af deres solidariske Ansvar, som følger af den forlængede Laanetid.

Jeg henstiller derfor til det højtærede Landstingsudvalgs Overvejelse, om det ikke vilde være hensigtsmæssigt til Lovforslaget at føje som et nyt 2det Stykke:

„De af Hypoteklaanefondens Debitorer, der opnaar Lempelse i Afdragsvilkaarene efter foranstaaende Bestemmelse, skal i en Erklæring til Fonden forpligte sig til at underkaste sig de privatretlige Retsvirkninger, der maatte følge af den tilstaaede forlængede Laanetid.

2. Endelig kan man ikke ved nogen Lov gribe ind i den Ret til at modsætte sig Ændringer i det solidariske Ansvar paa foranstaaende Prioriteter, som efterstaaende Panthaver har faaet ved T. L. § 41, 3die Stykke, en Ret, som Efterpanthaverne for øvrigt ogsaa havde efter den ældre danske Ret. Jeg henstiller derfor ogsaa at indsætte som 3die Stykke følgende Bestemmelse: